

مردم‌شناسی فرهنگ، کار و تولید و فرآوری خوراک و پوشاک

دکتر علی بلوکباشی

www.ketab.ir

www.ketab.ir

سرشناسه	بلوکباشی، علی، ۱۳۱۴ -
عنوان و نام پدیدآور	مردم شناسی فرهنگ، کار و تولید و فرآوری خوراک و پوشاک / علی بلوکباشی.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات دکتر محمود افشار، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	۶۸۸ ص.
فروست	مجموعه انتشارات ادبی و تاریخی موقوفات دکتر محمود افشار؛ ۳۴۴. گنجینه کلیات و مقالات؛ ۸۴.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۷۷۰۶-۹۰-۱
وضعیت فهرست نویسی	فیبا.
یادداشت	کتابنامه؛ ۵۹۰-۶۱۸.
یادداشت	نمایه.
موضوع	انسان شناسی اقتصادی -- ایران.
موضوع	Economic Anthropology -- Iran
موضوع	انسان شناسی -- ایران -- تاریخ.
موضوع	Anthropology -- Iran -- History
رده بندی کنگره	GN۴۴۸
رده بندی دیویی	۳/۳۰۶
شماره کتابشناسی ملی	۹۴۴۱۱۷۵

مردم‌شناسی فرهنگ، کار و تولید و فرآوری خوراک و پوشاک

دکتر علی باوکاشی

تألیف

کاوه حسن بیگلو

گرافیسست، طراح و مجری جلد

سهیلا خطیبی

حروفچین و صفحه‌آرا

مسعود تاره

استخراج نمایه

صدف

لیتوگرافی

مهارت نو

چاپ متن

فرد

صحافی

۱۱۰۰ نسخه

تیراژ

۱۴۰۳

چاپ اول

انتشارات دکتر محمود الفشار

ناشر

خیابان ولی عصر، بالاتر از پارک وی، عارف‌نسب، کوی دبیر سیاقی (لادن)، شماره ۶

تلفن: ۲۲۷۱۷۱۱۴ دوزنما: ۲۲۷۱۷۱۱۵

با همکاری انتشارات سخن

خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، خیابان وحید نظری، پلاک ۴۸

تلفن: ۵-۶۶۹۵۳۸۰۴ دوزنما: ۶۶۴۰۵۰۶۲

تلفن تماس برای تحویل کتاب در تهران و شهرستان‌ها

۵-۶۶۹۵۳۸۰۴

تکمله سوم

کتبی که با بودجه این موقوفات طبع و توزیع می شود باید کاملاً منطبق با نیت واقف و هدف وقفنامه باشد. اگر همه تألیفات و مجموعه هایی که به قلم واقف منتشر شده و یا می شود صد درصد این مطابقت را ندارد به سبب این است که واقف قصد چاپ آنها را با مال خود داشت، ولی زمانی که دارایی خود را وقف عام مخصوصاً برای انتشارات کتب تاریخی و ادبی نمود چاپ کتب خود را هم که دارای همین جنبه هاست به عهده بنیاد واگذار کرد.

اما این مجوز آن نیست که تألیفات دیگر را هم از هر نوع که باشد و برسد چاپ نماید. کتب نظم و نثری از گذشتگان یا آیندگان با بودجه آن چاپ خواهد شد که هدف غایی واقف را که ترویج زبان دری و تحکیم وحدت ملی ایران است در برداشته، کتبی که بویی از ناحیه گرایی و جدایی طلبی و حکایت از رواج زبان های خارجی به قصد تضعیف زبان دری و دیگر چیزهای تفرقه آمیز و روش ها و سیاست های فتنه انگیز داشته باشند نباید با بودجه این موقوفات طبع و توزیع شود.

نکته دیگر آنکه چون شاید برای چاپ کتب و فرهنگ نامه فارسی که دایره مانند یعنی انسیکلوپدی باشد و تاریخ کامل ایران که اوراق زیاد و هزینه بیشتر دارد، درآمد ماهیانه بنیاد کفاف خرج آنها را ندهد می توان با اندوخته بانکی این موقوفات چاپ نمود، به شرط آن که اجازه واقف در زمان حیات و موافقت شورای تولیت بعد از ممات یا هرکس و دستگاهی که قانوناً قائم مقام آنهاست باشد.

در تکمله دوم یادداشت واقف، منتشره در جلد سوم افغان نامه نگاشتم که کتب و رسالاتی که با بودجه این موقوفات چاپ می شود باید منزه باشد از تحریکات سیاسی، مخصوصاً آلوده نباشد به اغراض سیاسی خارجی در لفافه پژوهش تاریخی و ادبی ایران شناسی... و در پایان آن تکمله افزودم بیم داشتم که مبدا چنین رسالاتی سال ها بعد از ما نخواسته و ندانسته، به وسیله این بنیاد چاپ شود. پس لازم بود که در این یادداشت تذکری داده شود... عمده مخاطب این یادآوری ها بنیاد موقوفات خود ماست نه مؤسسات انتشاراتی دیگر که هر یک روش خاص خود را دارد و ما دخالتی در کار آنها نداریم.

تا زمانی که نویسندگان این سطور متولی هستم و فرزند دانشمند من، ایرج افشار که به رموز نویسندگی کاملاً آگاه می باشد سرپرست انتشارات این بنیاد است، موجبی برای نگرانی نخواهد بود و بعد از ما هم امید است که این روش ادامه یابد؛ ان شاء الله.

فهرست مطالب

۲۳	یادداشت
۲۷	پیشگفتار
۳۵	♦ بخش نخست: بنیان‌نهادهای اولیه کار و تولید
۳۷	• فصل نخست: نظام اقتصادی و سازمان مدیریتی کار و کارگری در دوره هخامنشی
۳۹	پیش‌سخن
۴۰	گل‌نشته‌ها
۴۸	انگاره‌سازی از زندگی روزانه خانواده کارگری
۵۰	واکاوی محتوای انگاره
۵۳	مآخذ
۵۵	• فصل دوم: کشاورزی، روابط زارع با طبیعت و عوامل تولید
۵۷	زارع، طبیعت و روابط تولیدی
۵۹	پاره نخست: خاستگاه اقلیمی - طبیعی
۶۴	خاک
۶۸	آب
۷۵	پاره دوم: خاستگاه ابزاری - فنی
۸۳	پاره سوم: خاستگاه اقتصادی - اجتماعی
۸۴	۱. مالکیت سلطنتی یا مالکیت دربار بر اراضی زراعی
۸۵	۲. مالکیت دولتی یا مالکیت حکومت‌ها بر اراضی خالصه
۸۵	۳. مالکیت وقفی یا مالکیت بر اراضی موقوفه
۸۵	۴. بزرگ‌مالکی یا مالکیت فرد بر اراضی چند یا چندین پارچه آبادی
۸۵	۵. خرده‌مالکی یا مالکیت فرد به بخشی از اراضی یک ده یا چند ده
۹۴	مآخذ

۳۳۳	 تحول در غذاهای ایرانی
۳۳۷	 تحول سبک زندگی در فرهنگ غذایی
۳۳۹	 جهانی شدن فرهنگ غذایی
۳۴۶	 مآخذ
۳۴۹	 فصل چهارم: آش و خورش
۳۵۱	 آش
۳۵۱	 تعریف، ریشه، معناشناسی و مترادف‌ها
۳۵۱	 تعریف
۳۵۱	 ریشه و معناشناسی
۳۵۳	 مترادف‌ها
۳۵۵	 انواع آش‌های خانگی و بازاری
۳۵۵	 آش‌های خانگی
۳۵۷	 آش‌های بازاری
۳۵۹	 خاصیت‌ها و ویژگی‌ها
۳۵۹	 خاصیت‌های طبی - درمانی
۳۶۰	 ویژگی‌های نمادین و برکت‌زایی
۳۶۰	 آش شیر
۳۶۰	 آش چاش‌وره یا آش‌وره
۳۶۰	 آش عمو کُردعلی
۳۶۱	 آش عمو ریش سفید
۳۶۱	 آش اسفندی
۳۶۱	 آش شیرزا
۳۶۲	 آش بای هفت‌سین
۳۶۲	 آش‌های آئینی
۳۶۴	 مآخذ
۳۶۹	 خورش
۳۶۹	 تعریف، ریشه، معناشناسی و ترکیبات
۳۷۰	 پیشینه و انواع
۳۷۰	 پیشینه
۳۷۲	 انواع
۳۷۳	 کاربردهای گوناگون
۳۷۳	 کاربردهای طبی
۳۷۳	 کاربردهای آیینی
۳۷۵	 مآخذ
۳۷۷	 فصل پنجم: خوردنی‌ها یا تنقلات
۳۷۹	 آجیل

۳۷۹	تعریف، ریشه و معناشناسی و ترکیبات
۳۸۰	پیشینه و انواع
۳۸۰	پیشینه
۳۸۱	انواع
۳۸۲	آجیل فروشی
۳۸۳	نقش مناسکی و آئینی
۳۸۳	مناسک قومی - ملی
۳۸۳	آجیل چهارشنبه‌سوری
۳۸۴	آجیل نوروزی
۳۸۵	آجیل شب چله
۳۸۵	آجیل اسفندی (یا اسبندی)
۳۸۵	آجیل خیرات و نذری
۳۸۶	آجیل مشکل‌گشا
۳۸۷	آجیل سفره
۳۸۸	آجیل چلسمه، یا آجیل چهل اسم
۳۸۹	مآخذ
۳۹۱	❖ بخش سوم: فن و هنر فرآوری پوشاک
۳۹۳	● فصل نخست: دیدگاه‌ها و نظریه‌های کلی
۳۹۵	تعریف
۳۹۵	نظریه‌ها و روش‌ها
۳۹۷	تقسیم‌بندی پوشاک
۳۹۹	● فصل دوم: عامل‌های تأثیرگذار بر پوشاک
۴۰۵	● فصل سوم: نقش ارتباطی و هویتی پوشاک
۴۰۷	زبان پوشاک
۴۰۸	شناسه هویتی پوشاک
۴۰۹	در جهان اسلام
۴۱۳	در ایران
۴۱۵	در اقوام عشایری - روستایی
۴۲۱	● فصل چهارم: مفهوم‌سازی فرهنگی و اجتماعی
۴۲۳	مفاهیم نمادین رنگ پوشاک
۴۲۳	در جامعه اسلامی و ایران
۴۲۵	در جامعه عشایری ایران
۴۲۸	در مراسم سوگ و شادی
۴۳۳	وجه نمادین پوشش زنان
۴۳۷	نقش نمادین لباس در جداسازی و نابرابری اجتماعی
۴۳۷	مقدمه

۵۵۱	 فصل سوم: معرفی یک اثر و ترجمه یک مقاله در زمینه پوشاک
۵۵۳	 زبان‌های پوشاک در خاورمیانه
۵۵۳	 پیش‌سخن
۵۵۴	 درباره مقالات و مباحث متن کتاب
۵۶۱	 پوشاک ایللیاتی‌های شاهسون در آذربایجان ایران
۵۶۱	 سخنی درباره نویسنده
۵۶۲	 متن مقاله
۵۸۰	 مآخذ
۵۸۱	 فصل چهارم: فن‌آوری در ساخت و تولید تفنگ، معرفی تاریخ دلگشای اوز
۵۸۳	 تاریخ دلگشای اوز
۵۸۳	 معرفی کتاب و مؤلف
۵۸۵	 جامعه و تاریخ اجتماعی روستا
۵۸۵	 ترکیب جمعیتی
۵۸۶	 اماکن عمومی و مذهبی
۵۸۶	 رویدادهای تاریخی
۵۸۷	 کارخانه‌های تولید و ساخت تفنگ
۵۹۰	 مآخذ
۵۹۱	 ❖ کتاب‌شناسی
۶۱۹	 ❖ نمایه